

Vlaamse Adviescommissie voor Boekhoudkundige Normen

Advies 2016/1 betreffende het boeken van geherkwalificeerde PPS-
projecten van 16 maart 2016

Inhoud

I.	Inleiding en definities	2
1)	Toepassingsgebied	2
2)	Definities	3
II.	De ESR-rapportering	4
1)	Inleiding	4
2)	Praktisch	5
	i. Jaarlijkse bruto-investeringen	5
	ii. Gecumuleerde bruto-investeringen	5
	iii. Aflossingstabel	6
	iv. Rentevoet en jaarlijkse interesten	7
	v. Getotaliseerde beschikbaarheidsvergoedingen	7
	vi. Intercalaire interesten	8
3)	ESR-rapportering feitelijke opdrachtgever	9
4)	Te gebruiken ESR-codes in de ESR-rapportering en de rekening van de overheid.	9
III.	De bedrijfseconomische boeking	10
1)	Aflossingstabel wordt aan de feitelijke opdrachtgever van de investeringswerken ter beschikking gesteld	11
2)	Zelf opstellen van een aflossingstabel	11
IV.	Bedrijfseconomische correctie vorige jaren	12
V.	Bijlagen	13
1)	Verord. 549/2013	13
2)	Manual on government deficit and debt	14

I. Inleiding en definities

2. In dit advies wordt omschreven hoe een geherkwalificeerd publiek-privaat samenwerkingsproject (hierna PPS-project) moet worden opgenomen in de ESR-rapportering en de bedrijfseconomische boekhouding van de entiteiten van de Vlaamse overheid.

3. Het is aangewezen dat de ESR-rapportering rechtstreeks uit de bedrijfseconomische boekhouding voortvloeit van de betrokken instellingen. De consolidatie van de individuele ESR-rapporteringen leidt dan tot de rekening van de overheid. Het ESR 2010 stemt echter niet volledig overeen met de regels van de bedrijfsboekhouding waardoor in de gegeven omstandigheden een rechtstreekse afleiding niet steeds mogelijk blijkt. Dit is het geval voor geherkwalificeerde PPS-projecten. Dit advies bevat richtlijnen om uniformiteit in de boekingen van de PPS-projecten bij alle entiteiten die tot de Vlaamse overheid behoren, te verkrijgen.

4. Dit advies bevat de behandeling van geherkwalificeerde PPS-projecten overeenkomstig:

- De ESR-rapportering: dit is de rapportering die elke individuele entiteit moet overmaken aan het Departement Financiën en Begroting overeenkomstig het Rekendecreet en conform de economische classificatie en het model dat door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd. De economische classificatie en het model worden ter beschikking gesteld via de handleiding over de boekhoudregels.
- De bedrijfseconomische boekhouding: dit is de boekhouding zoals die gevoerd wordt overeenkomstig het Rekendecreet en haar uitvoeringsbesluiten. De concrete boekhoudkundige vertaling ervan is terug te vinden in de handleiding over de boekhoudregels.

1) Toepassingsgebied

5. Onderhavig advies is van toepassing op alle entiteiten van de Vlaamse overheid die ressorteren onder de sectorale code 13.12. ongeacht hun rechtsvorm (toepassingsgebied conform artikel 4, §1 en §2 van het Rekendecreet).

6. Het behandelt de geherkwalificeerde PPS-projecten. Dit zijn PPS-projecten die initieel ESR-matig niet in de rekening van de overheid werden opgenomen, maar waarvoor het Instituut voor de Nationale Rekeningen (hierna het INR) achteraf een correctie heeft toegepast en het project toch in de rekening van de overheid heeft geplaatst.

7. De door dit advies getroffen geherkwalificeerde PPS-projecten hebben bovendien de volgende kenmerken:

- de investeringen betreffen enkel onroerende goederen;
- de SPV wordt niet mee geconsolideerd in de rekeningen van de Vlaamse overheid;

- de feitelijke opdrachtgever krijgt het goed ter beschikking na de oplevering of na afloop van het contract, behoudens anders overeengekomen.

8. De partijen die bij PPS-projecten betrokken zijn:

- De feitelijke opdrachtgever van de investeringswerken: de entiteit aan wie het actief ter beschikking wordt gesteld of die er eigenaar van wordt na de oplevering, en die de beschikbaarheidsvergoeding betaalt aan de SPV. De feitelijke opdrachtgever wordt als onderdeel van de overheid gerekend.

Bijvoorbeeld: In het kader van scholenbouw is dit de individuele school die het nieuwe schoolgebouw ter beschikking krijgt.

- De opdrachtgever van het PPS-project: dit is de entiteit die de overheidsopdracht met betrekking tot het PPS-project uitschrijft. Dit kan de feitelijke opdrachtgever van de investeringswerken zelf zijn.

Bijvoorbeeld: In het kader van scholenbouw is dit Agion. Dit is een voorbeeld van een opdrachtgever van een PPS-project die niet de feitelijke opdrachtgever van de investeringswerken zelf is.

Bijvoorbeeld: de Lijn was de opdrachtgever van het PPS-project BRABO I voor de uitbreiding van de traminfrastructuur. De Lijn is naast de opdrachtgever van het PPS-project ook de feitelijke opdrachtgever.

- Het Special Purpose Vehicle (SPV): de entiteit die wordt opgericht specifiek met het oog op het uitvoeren van de bepaalde werken. Het is de contracterende partij die de investeringswerken uitvoert en die de begunstigde is van de beschikbaarheidsvergoedingen.

Bijvoorbeeld: In het kader van scholenbouw is DBFM Scholen van Morgen nv opgericht.

9. De ESR-rapportering en de boekhoudkundige verwerking van de PPS-projecten bij de SPV maken niet het voorwerp uit van dit advies.

2) Definities

10. In dit advies wordt verstaan onder:

- ESR 2010: het Europees stelsel van de nationale en regionale rekeningen zoals vastgelegd in de verordening nr. 549/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie (hierna verord. 549/2013 genoemd).
- Geherkwalificeerd PPS-project: een PPS-project dat initieel ESR-matig niet in de rekening van de overheid werd opgenomen, maar waar het INR achteraf een correctie heeft toegepast en het project toch in de rekening van de overheid heeft geplaatst.

Bijvoorbeeld: de scholenbouw door de SPV Scholen van Morgen, de uitbreiding van de traminfrastructuur in Antwerpen (BRABO I).

- Handleiding over de boekhoudregels: een handleiding die een beschrijving omvat van de boekhoudregels die gelden voor de Vlaamse Gemeenschap en voor de Vlaamse rechtspersonen. De handleiding omvat onder meer de beschrijving van het economisch rekeningstelsel en de ESR-classificatie. De handleiding wordt opgesteld door de Vlaamse minister bevoegd voor de financiën en de begrotingen en wordt door het Departement Financiën en Begroting gepubliceerd.
- Manual on Government Deficit Debt – implementation of ESA 2010: Een handleiding van Eurostat waarin de toepassing van de verordening 549/2013 wordt verduidelijkt (hierna de Manual genoemd).
- Oplevering van het PPS-project: het moment waarop het beschikbaarheidscertificaat wordt afgeleverd.
- Rekendecreet: het decreet van 8 juli 2011 houdende de regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof (hierna Rekendecreet genoemd).
- Rekening van de overheid: de geconsolideerde rapportering die de Vlaamse overheid overeenkomstig verord. 549/2013 moet opmaken. De rekening van de overheid wordt overgemaakt aan het INR.
- Uitvoeringsbesluiten van het Rekendecreet: Alle reeds genomen en de nog te nemen besluiten ter uitvoering van het Rekendecreet. zoals de besluiten van de Vlaamse regering van 14 oktober 2011, betreffende enerzijds de boekhoudregels en de aanrekeningsregels die van toepassing zijn op de Vlaamse ministeries en de diensten met afzonderlijk beheer en betreffende de controle op de vastleggingskredieten, anderzijds de begroting en de boekhouding van de Vlaamse rechtspersonen.

II. De ESR-rapportering

1) Inleiding

11. De opname van een geherkwalificeerd PPS-project vindt plaats op het geconsolideerde niveau van de rekening van de overheid en niet op het niveau van een individuele entiteit. Overeenkomstig ESR2010 kunnen geherkwalificeerde PPS-projecten op gelijkaardige wijze als financiële lease behandeld worden (VI.4.1. MGD). Dit betekent het boeken van zowel een bruto-investering in de vaste activa als van een financiële schuld in de rekeningen van de overheid. Hierna wordt aangegeven wat precies in de ESR-rapportering moet worden opgenomen door de feitelijke opdrachtgever, en welke informatie de opdrachtgever van het PPS-project moet aanleveren om toe te laten dat de rekening van de overheid op geconsolideerd niveau correct kan worden opgesteld.

12. In de rekening van de overheid moet bij de vaste activa de waarde van de bruto-investering worden opgenomen. Die bruto-investeringen worden op transactiebasis geregistreerd en dit volgens de vooruitgang van de werkzaamheden. De registratie op de balansrekening in de rekening van de overheid gebeurt daardoor niet enkel op het moment van ingebruikname of juridische eigendomsoverdracht van het onroerend goed, maar dus ook tijdens de uitvoering van de werken. De bruto-investeringen bevatten noch intercalaire interesten, noch andere lasten die direct met de financiering verband houden.

13. Tegelijk met de activering van de bruto-investering wordt voor eenzelfde bedrag de schuld in de rekening van de overheid verhoogd.

2) Praktisch

14. De informatie met betrekking tot de jaarlijkse bruto-investeringen, de gecumuleerde bruto-investeringen, de aflossingstabellen, de rentevoet alsmede de berekende jaarlijkse interesten en de getotaliseerde beschikbaarheidsvergoedingen worden op hetzelfde tijdstip van indiening van de ESR-rapportering van het voorbije jaar door de opdrachtgever van het PPS-project in gestandaardiseerde vorm aan het Departement Financiën en Begroting overgemaakt.

i. Jaarlijkse bruto-investeringen

15. De opdrachtgever van het PPS-project maakt de gegevens van de bruto-investeringen over aan het Departement Financiën en Begroting. De opdrachtgever bekomt die gegevens van de SPV.

16. De bruto-investeringen worden bepaald op basis van wat de SPV in zijn jaarrekening met betrekking tot het betrokken PPS-project voor een bepaald jaar heeft geactiveerd (balansmutaties). Onder "geactiveerd" worden zowel de registraties op vaste activa, vorderingen op lange en korte termijn, als werken in uitvoering bedoeld. Desgevallend moet het overeenkomstig bedrag verminderd worden met de geactiveerde intercalaire interesten en/of andere geactiveerde financiële kosten, en vermeerderd met de reeds door de SPV geboekte ontvangsten op de betreffende vorderingen. De door de SPV verschuldigde BTW, die betrekking heeft op de componenten Design en Build, worden bij de bruto-investeringen gerekend op het moment dat de BTW verschuldigd is. Die BTW wordt op die manier opgenomen in de bruto-investeringen.

17. Het bedrag van de jaarlijkse bruto-investeringen is tevens het bedrag dat in rekening zal worden genomen voor de verhoging van de schuld in de rekening van de overheid op geconsolideerd niveau.

ii. Gecumuleerde bruto-investeringen

18. Eens een project is opgeleverd worden de beschikbaarheidsvergoedingen betaald en loopt een aflossingstabel. Het is van belang dat hiermee bij de opmaak van de rekening van de overheid op geconsolideerd niveau rekening kan gehouden worden. Om

toe te laten dat een correcte rekening van de overheid wordt opgesteld en deze ook kan worden gecontroleerd, wordt aan de opdrachtgever van het PPS-project gevraagd een bijkomend rapport over de gecumuleerde bruto-investeringen aan het Departement Financiën en Begroting te verstrekken. Dit gebeurt eveneens op basis van informatie die de SPV ter beschikking stelt en gerelateerd kan worden met bijvoorbeeld de jaarrekening van de SPV. In het rapport moet een onderscheid worden gemaakt tussen:

- de gecumuleerde bruto-investeringen waarvoor in het betrokken jaar de oplevering is gebeurd;
- de gecumuleerde bruto-investeringen waarvoor reeds eerder een oplevering is gebeurd en;
- de gecumuleerde bruto-investeringen die nog in uitvoering zijn.

iii. Aflossingstabel

19. Om de rekening van de overheid op geconsolideerd niveau correct te kunnen opstellen, wordt aan de opdrachtgever van het PPS-project gevraagd om voor de gecumuleerde bruto-investeringen, waarvoor in het betrokken jaar de oplevering is gebeurd, een aflossingstabel op te stellen. De aflossingstabel moet overgemaakt worden aan het Departement Financiën en Begroting.

20. De aflossingstabel moet uitgaan van een lineaire spreiding van de kapitaalaflossingen over de looptijd van de beschikbaarheidsvergoedingen. Kapitaalaflossingen nemen een aanvang vanaf het tijdstip van oplevering waarbij de aflossingen pro rata temporis berekend worden. Indien er voor een geherkwalificeerd PPS-project meerdere projecten zijn te onderkennen, wordt voor iedere oplevering van die projecten een individuele aflossingstabel opgesteld, eventueel gegroepeerd per jaar. Die afzonderlijke aflossingstabellen moeten vervolgens door de opdrachtgever getotaliseerd worden tot één geconsolideerde aflossingstabel voor het volledige PPS-project.

21. In het geval de feitelijke opdrachtgever de verplichte keuze heeft tussen het verder betalen van een huur dan wel de aankoopoptie te lichten, dan wordt in de aflossingstabel met een van de twee opties rekening gehouden. Ofwel wordt de bijkomende huur in de aflossingstabel als beschikbaarheidsvergoeding beschouwd, hetgeen de duur van de aflossingstabel verlengt, ofwel wordt voor de berekening van de lineaire aflossingen, de totale kapitaalaflossingen verminderd met het bedrag van de aankoopoptie.

22. Om de onderhoudskost en andere financiële kosten van het PPS-project in de rekening van de overheid te kennen, wordt onderstaande berekening toegepast:

+	getotaliseerde	jaarlijkse
---	----------------	------------

beschikbaarheidsvergoedingen
- lineaire aflossing van de lening
- berekende interesten
Uitkomst = onderhoudskost en andere financiële kosten

23. De berekening van de jaarlijkse onderhoudskost en andere financiële kosten wordt verwerkt in de aflossingstabellen.

24. De schuld in de rekening van de overheid op geconsolideerd niveau daalt jaarlijks overeenkomstig de lineaire aflossing van de lening zoals opgenomen in de aflossingstabel.

25. Het is belangrijk te vermelden dat de aflossingstabel zoals hiervoor besproken in belangrijke mate afwijkt van de aflossingstabel die voor de bedrijfseconomische boekhouding zal worden toegepast. De afwijkingen situeren zich op het vlak van:

- lineaire aflossingen van kapitaal ten opzichte van meestal progressieve aflossingen in de bedrijfseconomische boekhouding;
- intercalaire interesten die geen onderdeel uitmaken van de hoofdsom, maar wel deel kunnen uitmaken van de hoofdsom in de bedrijfseconomische boekhouding;
- berekening van de interest en onderhoudskost die anders verlopen.

iv. Rentevoet en jaarlijkse interesten

26. De rente in de rekening van de overheid zal worden berekend op basis van het openstaand saldo in de aflossingstabel, zoals die hiervoor is geschetst. De gehanteerde rentevoet is dezelfde als die die wordt toegepast in de aflossingstabel van de bedrijfseconomische boekhouding met betrekking tot hetzelfde onroerend goed. De berekende interesten worden opgenomen in de aflossingstabellen zoals hiervoor beschreven.

v. Getotaliseerde beschikbaarheidsvergoedingen

27. Tenslotte is het noodzakelijk dat zowel de opdrachtgever van het PPS-project, voor de opmaak van de aflossingstabel, als het Departement Financiën en Begroting, voor de opmaak van de rekening van de overheid op geconsolideerd niveau en ter controle ervan, beschikken over de getotaliseerde beschikbaarheidsvergoedingen. Die zijn gebaseerd op de jaarrekening van de SPV en gesplitst over de verschillende componenten van de beschikbaarheidsvergoedingen. Zij worden door de opdrachtgever van het PPS-project verzameld en ook aan het Departement Financiën en Begroting bezorgd.

28. Beschikbaarheidsvergoedingen zijn de periodieke vergoedingen die men in het kader van PPS-projecten aan de SPV verschuldigd is. De periodiciteit kan verschillen van project tot project. De beschikbaarheidsvergoeding wordt opgedeeld in verschillende componenten. De meest voorkomende componenten zijn: Design, Build, Finance en Maintenance (DBFM). Daarnaast zijn er dikwijls ook eenmalige beschikbaarheidsvergoedingen. Die worden afzonderlijk aan het Departement Financiën en Begroting gerapporteerd, maar worden niet meegenomen bij het opstellen van de aflossingstabel. Voor de eenmalige beschikbaarheidsvergoedingen dient in de rapportering een onderscheid gemaakt te worden tussen intercalaire interesten en andere (bijvoorbeeld prijsherzieningen). De reden van het afzonderlijk rapporteren van de intercalaire interesten wordt verder in dit advies geduid.

29. De beschikbaarheidsvergoedingen worden meestal bij de aanvang van een opdracht via een financieel model vastgelegd. Gedurende de constructiefase kunnen nog wijzigingen aangebracht worden. Bij de “financial closing” wordt in principe het periodiek te betalen bedrag definitief vastgelegd, zij het dat de beschikbaarheidsvergoeding, gedurende de looptijd van het contract, in zijn geheel of voor bepaalde onderdelen ervan, aan een bepaalde indexering onderhevig kan zijn. Indien de indexering vast ligt, wordt ermee rekening gehouden in de aflossingstabel. In de mate dat het om een index gaat die men op voorhand niet kan inschatten, worden bij iedere wijziging ervan jaarlijks nieuwe aflossingstabellen opgesteld.

30. De belangrijkste componenten van de beschikbaarheidsvergoedingen zijn:

- Design en Build: die componenten kunnen samen genomen worden, en vormen de terugbetaling van het geïnvesteerd kapitaal van het PPS-project. Die componenten kunnen, naast de kost van de eigenlijke investeringswerken, ook onder meer intercalaire interesten of door de SPV betaalde of aangerekende kosten met betrekking tot de financiering (arranging fees, up front fees, commitment fees, ...) bevatten.
- Finance: vormt de rente die men moet terugbetalen op het nog openstaand kapitaal.
- Maintenance: een periodiek terugkerende kost voor het recurrente onderhoud en beheer van het actief.

vi. Intercalair interesten

31. In de mate dat intercalaire interesten afzonderlijk worden aangerekend, worden zij ten laste van de rekening van de overheid genomen in het jaar van aanrekening. Als aanrekeningsmoment geldt dan de datum van factuur of nota. In het andere geval zullen zowel de intercalaire interesten als de andere financiële kosten gespreid over de looptijd van de aflossingstabel, ten laste worden genomen.

32. Om die reden is het noodzakelijk dat de opdrachtgever van het PPS-project eenmalige beschikbaarheidsvergoedingen afzonderlijk rapporteert en daarbij een onderscheid maakt tussen intercalaire interesten en andere aangerekende elementen.

3) ESR-rapportering feitelijke opdrachtgever

33. De opname van een geherkwalificeerd PPS-project vindt plaats op het geconsolideerde niveau van de rekening van de overheid en dus niet op het niveau van een individuele entiteit. De door de feitelijke opdrachtgever betaalde beschikbaarheidsvergoedingen worden dan ook op dat niveau gecorrigeerd. Om dit op geconsolideerd niveau eenvoudig te kunnen uitvoeren, moeten, in de ESR-rapportering van de feitelijke opdrachtgever van de investeringswerken, de aangerekende beschikbaarheidsvergoedingen voor een bepaald jaar in hun totaliteit onder algemene werkingskosten worden opgenomen. In de toelichting bij de jaarrekening worden bovendien de onder de algemene werkingskosten opgenomen beschikbaarheidsvergoedingen afzonderlijk gerapporteerd.

4) Te gebruiken ESR-codes in de ESR-rapportering en de rekening van de overheid.

34. In de ESR-rapportering en de rekening van de overheid moeten de volgende codes worden gebruikt (Economische classificatie - Algemene Gegevensbank (versie juni 2015)) :

ESR-code	Omschrijving codes	Omschrijving transactie
71 t/m 74	Investerings	<u>Rekening van de overheid.</u> jaarlijkse rapportering van de bruto-investeringen tijdens de constructiefase van het project. <u>ESR-rapportering.</u> niet van toepassing
96.70	Opbrengst van leningen betreffende financiële leasing	<u>Rekening van de overheid.</u> jaarlijkse rapportering ten bedrage van de bruto-investeringen van de schuld tijdens de constructiefase. <u>ESR-rapportering.</u> niet van toepassing
91.70	Aflossingen bij financiële leasing	<u>Rekening van de overheid.</u> de kapitaalaflossingen volgens de aflossingstabel. <u>ESR-rapportering.</u> niet van toepassing
21.50	Rente op financiële leasing	<u>Rekening van de overheid.</u> verlopen rente over het kalenderjaar berekend op basis van de

		aflossingstabel. <i>ESR-rapportering</i> . niet van toepassing
12.11 of 12.21	Algemene werkingskosten	<i>Rekening van de overheid</i> . de per kalenderjaar berekende recurrente onderhoudskosten en andere financiële kosten. De afzonderlijk aangerekende intercalaire interesten. <i>ESR-rapportering</i> . Het jaarlijks totaal van de periodiek en eenmalig aangerekende beschikbaarheidsvergoedingen.
41 t/m 45	Inkomensoverdrachten	<i>Rekening van de overheid</i> . omwille van consolidatie worden deze inkomensoverdrachten geëlimineerd. <i>ESR-rapportering</i> (van subsidiërende entiteit): verstrekte jaarsubsidies met betrekking tot de beschikbaarheidsvergoedingen.
46 t/m 49	Inkomensoverdrachten binnen een institutionele groep	<i>Rekening van de overheid</i> . omwille van consolidatie worden deze inkomensoverdrachten geëlimineerd. <i>ESR-rapportering</i> . ontvangen jaarsubsidies met betrekking tot de beschikbaarheidsvergoedingen.

III. De bedrijfseconomische boeking

35. De handleiding voor de boekhoudregels van de Vlaamse overheid verwijst, zowel voor de ministeries als voor de rechtspersonen, naar de definitie van leasing zoals die is opgenomen in art. 95 van het KB W. Venn. van 30 januari 2001. In die zin kan voor de verdere boekhoudkundige verwerking teruggevallen worden op de adviezen die door de Commissie voor Boekhoudkundige Normen (CBN) hierover reeds werden opgesteld. Door de CBN werd op 25 juni 2015 een advies gepubliceerd over leasing (CBN-advies 2015/4). Aangezien de geherkwalificeerde PPS-projecten reeds economisch door Eurostat als gelijkaardig aan financiële lease worden bestempeld, valt de discussie tussen financiële dan wel operationele lease weg.

36. Dit advies beperkt zich evenwel tot de behandeling van onroerende lease. Roerende lease zal desgevallend het voorwerp uitmaken van een afzonderlijk advies.

37. De partijen dienen als volgt te worden gedefinieerd:
- leasingnemer: de feitelijke opdrachtgever van de investeringswerken;
 - leasinggever: de SPV.
38. Om de kapitaalbedragen en de intrestlasten te bepalen valt men in eerste instantie terug op de aflossingstabel. Er kunnen zich 2 situaties voordoen, die hierna worden behandeld:
- een aflossingstabel wordt door de SPV of opdrachtgever van de PPS-project aan de feitelijke opdrachtgever van de investeringswerken ter beschikking gesteld;
 - de feitelijke opdrachtgever van de investeringswerken dient, bij gebrek aan een ter beschikking gestelde aflossingstabel, zelf een aflossingstabel op te stellen.
39. Voor de duidelijkheid valt te benadrukken dat dit een andere aflossingstabel is dan die die wordt opgesteld in het licht van de ESR-rapportering.

1) Aflossingstabel wordt aan de feitelijke opdrachtgever van de investeringswerken ter beschikking gesteld

40. De ter beschikking gestelde aflossingstabel wordt gehanteerd en de regels zoals opgenomen in het CBN-advies 2015/4 worden toegepast.

2) Zelf opstellen van een aflossingstabel

41. Het feit dat 1) de looptijd van het project of de financiële lease gekend is, 2) de periodieke aflossingsbedragen (componenten Design, Build, Finance en Maintenance) vast liggen en 3) de gekapitaliseerde waarde gekend is, betekent dat men voor dergelijke lease een aflossingstabel kan opstellen.

42. Voor het opstellen van dergelijke aflossingstabel kan men vertrekken van de volgende klassieke formule:

$$0 = -(\text{gekapitaliseerde waarde} - \text{restwaarde}) + \sum_{t=1}^N \left(\frac{\text{beschikbaarheidsvergoeding}_n}{(1 + \text{interestvoet})^{n/p}} \right)$$

De **restwaarde** is de afkoopsom die men nog moet betalen om, na verloop van het PPS-contract, de volle eigendom van het betreffende goed te verwerven.

N = totaal aantal perioden waarvoor een beschikbaarheidsvergoeding verschuldigd is.

n = periode

p = aantal perioden per jaar waarover een beschikbaarheidsvergoeding moet betaald worden (vb indien maandelijks is p = 12, indien per kwartaal is p = 4)

43. Deze formule laat toe om de **interestvoet** te berekenen, om op basis daarvan vervolgens een aflossingstabel op te stellen, met een opsplitsing tussen het kapitaal- en het interestgedeelte.

44. Van zodra die aflossingstabel bestaat, gelden de regels zoals opgenomen in het CBN-advies 2015/4.

45. In de mate dat bepaalde kosten afzonderlijk van de periodieke beschikbaarheidsvergoeding door de SPV worden aangerekend, volgen zij hun geëigende weg. Dit betekent dat bijvoorbeeld doorgerekende prijsherzieningen tot een verhoging van de vaste activa zullen leiden en dat intercalaire interesten de waarderingsregels van de betrokken instelling zullen volgen.

46. In het CBN-advies 2015/4 is opgenomen dat *“Om te bepalen of er bij onroerende leasing een integrale wedersamenstelling is van het in het gebouw geïnvesteerde kapitaal, wordt het bedrag van de aankoopoptie of verlengingsoptie waarover de leasingnemer beschikt niet in aanmerking genomen.”* Wanneer echter de leasingnemer de verplichte keuze heeft tussen het lichten van een aankoopoptie of het verder “huren” van de onroerende goederen, kan dit niet beschouwd worden als “optie” zoals voorzien in het CBN-advies 2015/4 en worden die bedragen mee in aanmerking genomen voor het bepalen van de wedersamenstelling van het geïnvesteerde kapitaal.

47. Voor het vast actief op de balans gelden boekhoudkundig verder de afschrijvingsmethoden en –ritmes zoals in de handleiding voor de boekhoudregels vastgelegd, eventueel verder verfijnd overeenkomstig de waarderingsregels van de betrokken entiteit.

IV. Bedrijfseconomische correctie vorige jaren

48. Voor het, naar aanleiding van dit advies, corrigeren van de voorgaande boekjaren, wordt verwezen naar het CBN-advies 2014/4 – Correctie van de jaarrekening. Hierbij kan in het bijzonder gebruik gemaakt worden van wat in dat advies is opgenomen onder “II. Aanpassing van de bedragen van het voorgaande jaar” van “Deel I – vennootschapsrechtelijke bepalingen”. Dit betekent het aanpassen van de vergelijkende cijfers. Die regeling geldt voor alle entiteiten van de Vlaamse overheid die overeenkomstig het rekendecreet hun boekhouding moeten voeren.

V. Bijlagen

1) Verord. 549/2013

Bruto-investeringen in vaste activa

3.124 Definitie: de bruto-investeringen in vaste activa (P.51) bestaan uit het saldo van de gedurende een bepaalde periode door ingezeten producenten verrichte aan- en verkopen van vaste activa, plus bepaalde toevoegingen aan de waarde van niet-geproduceerde activa die zijn gerealiseerd door de productieve activiteit van producerende of institutionele eenheden. Vaste activa zijn voortgebrachte activa die langer dan één jaar in de productie worden gebruikt

Moment van registratie en waardering van bruto-investeringen in vaste activa

3.134. Bruto-investeringen in vaste activa worden geregistreerd wanneer de eigendom van de vaste activa wordt overgedragen aan de institutionele eenheid die ze voor productieve doeleinden wil gebruiken.

Van deze regel wordt afgeweken voor:

a) financiële lease, wanneer een fictieve eigendomsoverdracht van de leasegever aan de leasener wordt verondersteld;

b) ...

Financiële lease

5.134 Definitie: een financiële lease is een contract op grond waarvan de leasegever als juridische eigenaar van een actief de risico's en voordelen van de eigendom van het actief aan de leasener overdraagt. In het kader van een financiële lease wordt de leasegever geacht aan de leasener een lening te verstrekken waarmee de leasener het actief verwerft. Daarna wordt het geleasede actief op de balans van de leasener en niet op die van de leasegever vermeld; de bijbehorende lening wordt als actief van de leasegever en als passief van de leasener geregistreerd.

1.90. In het ESR wordt een onderscheid gemaakt tussen juridische eigendom en economische eigendom. Het criterium voor de registratie van de overdracht van goederen van een eenheid aan een andere is dat de economische eigendom overgaat van de ene op de andere. De juridische eigenaar is de eenheid die volgens de wet recht heeft op de voordelen van het bezit. Een juridische eigenaar kan echter met een andere eenheid overeenkomen dat laatstgenoemde de risico's en de voordelen van het gebruik van de goederen bij de productie aanvaardt in ruil voor een overeengekomen vergoeding. Bij deze overeenkomst gaat het om financiële lease, waarbij de betalingen alleen betrekking hebben op de beschikbaarstelling van het actief door de verstrekker aan de lener. Wanneer bijvoorbeeld een bank de juridische eigenaar van een vliegtuig is, maar met een luchtvaartmaatschappij een financiële leaseovereenkomst voor de

exploitatie van het vliegtuig sluit, wordt de luchtvaartmaatschappij als eigenaar van het vliegtuig beschouwd voor zover het transacties in de rekeningen betreft. Op het moment dat de luchtvaartmaatschappij als koper van het vliegtuig wordt opgevoerd, wordt een lening van de bank aan de luchtvaartmaatschappij toegerekend voor de bedragen die in de toekomst voor het gebruik van het vliegtuig verschuldigd zijn.

Rente op financiële lease

4.48. Financiële lease is een wijze van financiering van bijvoorbeeld de aankoop van machines en apparatuur. De leasegever koopt het materiaal en de leasenemer verplicht zich contractueel tot het betalen van leasesommen die het de leasegever mogelijk maken tijdens de looptijd van het contract de kosten te dekken die hij heeft moeten maken, met inbegrip van de rente op het voor de aankoop van het materiaal gebruikte geld.

De leasegever wordt geacht een krediet aan de leasenemer te hebben verstrekt ter waarde van de aankoopprijs van het actief; het krediet wordt tijdens de looptijd van de leasenemer afgelost. De leasesom die de leasenemer periodiek betaalt, bestaat dan ook uit twee elementen: aflossing van de hoofdsom en betaling van rente. Het rentetarief voor de toegerekende lening wordt bepaald door het totale leasebedrag dat tijdens de looptijd van de lease wordt betaald enerzijds en de aankoopprijs van het actief anderzijds. Het aandeel van de rente in de leasesom neemt af naarmate de hoofdsom wordt afgelost. De oorspronkelijke lening van de leasenemer en de achtereenvolgende aflossingen van de hoofdsom worden in de financiële rekening van de leasegever en de leasenemer geregistreerd. De rentebetalingen worden als rente in de primaire inkomensverdelingsrekening geregistreerd.

Moment van registratie van rente

4.50. Rente wordt geregistreerd op transactiebasis, d.w.z. rente wordt geregistreerd naar rato van de periode waarin de hoofdsom heeft uitgestaan. De aldus aangegroeide rente moet in elke verslagperiode worden geregistreerd, ongeacht of zij werkelijk is betaald of is toegevoegd aan de uitstaande hoofdsom. Wanneer de rente niet is betaald, wordt de toename van de hoofdsom in de financiële rekening opgenomen in de vorm van een actief bij de crediteur en een even groot passief bij de debiteur.

2) Manual on government deficit and debt

VI.4.1 Overview

3. The key statistical issue is the classification of the assets involved in the PPP contract – either as government assets (thereby immediately influencing government net lending/borrowing (B.9) and debt) or as the partner's assets (spreading the impact on government net lending/borrowing (B.9) – and possibly indirectly on debt – over the duration of the contract). This is a similar issue to distinguishing between operating

leases and finance leases, as explained in ESA 2010 chapter 15 (see notably Table 15.1 The recording of three different types of lease).

VI.4.2.3 The key issue in national accounts

20. In national accounts, long-term contracts such as PPPs raise questions about which sector's balance sheet the related assets are included in. This refers to the initial (a priori, when the construction starts, or enters into force for existing assets) recording of the assets involved, either in the government's balance sheet or in the partner's balance sheet. A recording in the government's balance sheet may have important consequences for government statistics, both for government net lending/borrowing (B.9) (the capital expenditure is recorded as government gross fixed capital formation in the non-financial account, under the category P.51g), and government debt (the financial account matches the capital expenditure by an imputed government liability, which increases gross debt when recorded as imputed loan (AF.4), which is part of the EDP debt concept).

21. Moreover, according to national accounts rules (see ESA 2010 3.148 (b) (3)), when the assets (in the form of buildings or other structures) are considered government assets, the capital expenditure is recorded on an accrual basis as the works proceeds, and not at the end of the construction/refurbishment period. For practical reasons, the existence of phased payments (instalments) received by the constructor or manufacturer may be used as a proxy for indicating the appropriate time of recording. This is by definition applicable for the gross fixed capital formation under PPP contracts, see ESA 2010 3.55 related to the case of construction of other structure.

22. There are also consequences as regards the recording of the flows that are observed between government and the partner during the lifetime of the contract. If an imputed loan has been recorded in the government's balance sheet, the redemption of the corresponding principal must be spread over the entire period (with no impact on government net lending/borrowing (B.9)), while imputed interest must also be calculated and included in government expenditure together with the costs of services charged to government in the context of the contract, both expenditure impacting on government net lending/borrowing (B.9).